

?Mandonguera

La revista El Pou de la gallina del mes de març passat parlava dels 170 anys dels bombers a Manresa i recordava l'antic parc del cos, que hi havia al costat de l'edifici dit de les Mandongueres, el primer mercat cobert a la ciutat, en què hi havia una desena de parades de peix fresc i menuts. Era anomenat així per les activitats que s'hi portaven a terme, com explica l'historiador Francesc Comas.

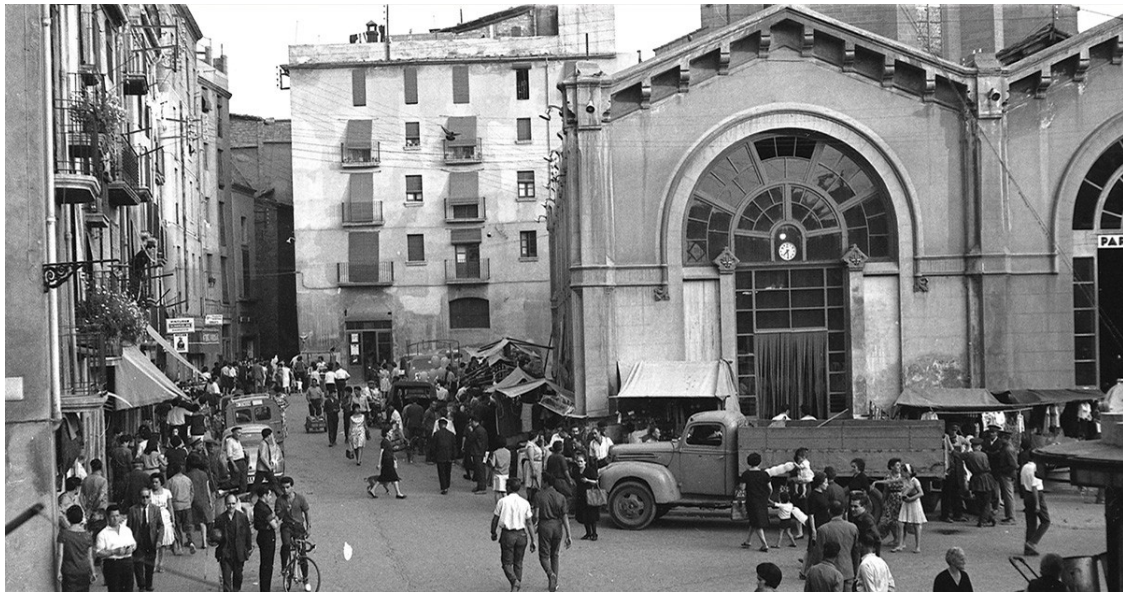

Foto: Antoni Quintana Torres (ACBG)

La paraula *mandonguera* feia referència a la dona que s'encarregava de fer *mandongo*, mot que prové evidentment del castellà i que descriu els productes derivats de la matança del porc, com la llonganissa i les botifarres. L'amic Joan Vilamala, fill del poble de Folgueroles i manresà d'adopció, em recorda que a Osona en diuen *mocadera*, paraula ben usual també en altres parts del territori català per designar la dona que neteja la *mocada*. El DIEC no recull la paraula *mandonguera*, però sí *mandonguilla*, que defineix com a «bola de carn trinxada pastada amb pa ratllat, ous batuts i espècies». A tall d'anècdota, diguem que el diccionari normatiu també recull la locució *fer mandonguilles*, com a sinònim de *fer burilles* («treure's un tap de nas amb el dit»).

Aquest és un mot, doncs, d'evident origen castellà, però força estès en la nostra llengua, sobretot en el català occidental, com constata el Diccionari Alcover-Moll, que esmenta la dita recollida pel folklorista Serra i Boldú: «Desa la mandonguera els embudets i mitja lluna». I de l'ús manresà de la paraula en tenim l'evidència en el nom popular de l'edifici que va ocupar bona part de la plaça dels Infants, al llarg del segle XX.

[despiece]Podeu fer arribar les vostres aportacions al nostre correu electrònic o via Twitter, Facebook o Instagram, amb l'etiqueta *#bagesisme*.[/despiece]